

TRI DEKÁDY LESOV MESTA SPIŠSKÁ BELÁ

Novodobá história lesov vo vlastníctve mesta Spišská Belá sa začala nanovo odvíjať 31. marca 1993, kedy mesto zriadilo oddelenie lesov na mestskom úrade a neskôr v roku 1997 samostatnú príspevkovú organizáciu pod názvom Lesy mesta Spišská Belá. Stalo sa tak po znovunavrátení veľkej časti majetku mestu od Tatranského národného parku a Vojenských lesov a majetkov v Kežmarku.

Po viac ako 40 rokoch tak mesto začalo opätovne samostatne obhospodarovat svoje lesné pozemky. O tom, že prvé kroky neboli vôbec ľahké sa dozvedáme zo spomienok prvého riaditeľa pána Jána Dudasa: „Na začiatku sme mali k dispozícii jednu miestnosť, cez ktorú sa prechádzalo na odbor školstva, dva stoly a jeden stromčekový vešiak. Telefón nebol a auto nám zapožičiavali technické služby. Ako prvé bolo nevyhnutné sa vysporiadať so 6 000 m³ nespracovanej kalamity, obnoviť majetkové hranice a ich značenie, vysporiadať plochy pre nové lesné územné celky a vyčíslit škody krádežami.“

Zlomovým dňom v novodobých dejinách mestských lesov sa stal 19. november 2004. Vetrová kalamita zasiahla takmer 1/5 obhospodarovaneho územia a doterajšie úsilie samostatného hospodárenia bolo významne poznačené. V tom čase aktuálne vypracovaný

nový lesný hospodársky plán bolo potrebné nevyhnutne zmeniť. Kalamita urýchlila rozpad smrečín a paradoxne sa stala novým mílnikom v prebudove rovnorodých porastov na zmiešané lesné porasty a celkovej starostlivosti o les.

V roku 2015 bola organizácia transformovaná a od toho času pôsobí pod názvom Lesy mesta Spišská Belá s. r. o. V súčasnosti spoločnosť obhospodaruje 4685 ha lesných pozemkov v troch lesných obvodoch: Flak, Lendak a Ždiar. Medzi hlavné činnosti spoločnosti patrí produkcia sadeníc a semenáčikov lesných drevín, predaj dreva a ostatných lesných produktov, pestovateľská a ťažbová činnosť, ochrana lesa pred škodcami, požiarmi a krádežami, údržba lesných ciest a zväznic, výstavba a údržba chodníkov, zabezpečenie osobitých úloh pri tvorbe a ochrane životného prostredia.

Celková výška ťažby za uplynulých 30 rokov predstavuje 714 162 m³. Počet vysadených sadeníc je 6,33 mil. stromčekov. Výchovná činnosť a starostlivosť o mladé porasty sa realizuje na ploche väčšej ako 10 780 ha. Vybuodovalo a rekonštruovalo sa 21 km lesných ciest a 6 km odvodňovacích kanálov, viac ako 19 km oplôtkov proti zveri.

Manažment v zmysle zásad trvalo udržateľného hospodárenia v lesoch je základnou filozofiou mestských lesov, čo deklarujú prostredníctvom certifikačnej schémy PEFC ako aj hnutia Pro Silva. Prírode blízke hospodárenie, ochrana ohrozených druhov a biotopov, podpora mimoprodukčných funkcií lesov sú prirodzenou súčasťou hospodárenia. Najmä posledné roky sa spoločnosť usiluje o konkrétne činy pre miestnych obyvateľov, ale aj návštevníkov. Vybudované boli dva náučné chodníky Flak a Belianske lúky. Obnovené boli chaty Plesnivec, Rauš, Hučavka, horáreň v Monkovej doline a nový šat dostala aj storočná horáreň na Šarpanci.

Lesy mesta Spišská Belá si uvedomujú svoje poslanie nielen vo vzťahu k predchádzajúcim generáciám, ale najmä k novej generácii mladých ľudí, ktorá bude výrazne čeliť dôsledkom zmeny klímy a narastajúcim počtom ľudí odkázaných na drevnú hmotu. Je dôležité udržiavať stabilitu a dobrý zdravotný stav lesných porastov. Je dôležité informovať spoločnosť o nezastupiteľnom mieste lesných ekosystémov pre ďalší život a existenciu v nasledujúcich dekádoch. Úprimným želaním lesníkov je stále živý a aktuálny odkaz priekopníka moderného lesníctva – Jozefa Dekréta Matejovie (1774 – 1841) *Zachovať lesy potomstvu, lebo oni sú predpokladom udržania života na Zemi!*

(Redakčne krátené)

Ing. Františk Pesarčík,
konateľ Lesov mesta Spišská Belá;
Ing. Dana Chlpošová, PhD.,
lesná pedagógička

Lesy mesta Spišská Belá otvorili pri príležitosti 30. výročia novú lesoučebňu.